

Kısa Çalışmanın ve Ücretsiz İzin Sonlandırılarak Tam Çalışmaya Dönülmesi Halinde Sigorta Prim Desteği

Salgın kaynaklı zorlayıcı sebebe bağlı olarak özel sektör işyerlerinde **kısa çalışma ödeneğinden yararlananlar ile nakdi ücret desteğinden yararlananların** haftalık normal çalışma sürelerine dönülmesi halinde, sosyal güvenlik primlerinin sigortalı ve işveren paylarının tamamının üç ay süreyle İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanarak işgücü piyasasında normalleşmenin hızlandırılması ve kısa çalışma uygulamasının uzatılmasına ilişkin mevcut Cumhurbaşkanı yetkisinin yeniden düzenlenmesi ve sektörel bazlı uzatma yetkisinin verilmesi amacıyla hazırlanan 7252 sayılı “**Dijital Mecralar Komisyonu Kurulması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun**” 28 Temmuz 2020 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Anılan Kanunla çalışma hayatına ilişkin yasalarda yapılan düzenlemeleri şöyle özetlemek mümkündür:

4857 Sayılı İş Kanunu’nda Yapılan Değişiklikler:

4857 sayılı İş Kanuna eklenen **geçici 10. madde** hükmü uyarınca; anılan Kanun kapsamında olup olmadığına bakılmaksızın, her türlü **iş ve hizmet** sözleşmesine tabi işçinin **iş sözleşmesi**, ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan haller ve benzeri sebepler hariç olmak üzere, maddenin yürürlüğe girdiği **17 Nisan 2020 tarihinden itibaren üç ay süreyle işveren tarafından feshedilememekte** idi ve Cumhurbaşkanı, belirlenen fesih yasağı süresini altı aya kadar uzatmaya yetkiliydi.

7252 sayılı Kanunun 5. Maddesi ile 4857 sayılı İş Kanunu’nun Geçici 10. maddesinde yapılan değişiklikler;

- işten çıkarma yasağı süresinin, her defasında en fazla 3’er aylık sürelerle olacak şekilde **30.06.2021** tarihine kadar uzatılmasına imkan tanınmış ve
- belirli süreli iş veya hizmet sözleşmelerinde **sürenin sona ermesi, işyerinin herhangi bir sebeple kapanması ve faaliyetinin sona ermesi**, ilgili mevzuatına göre yapılan **her türlü hizmet alımları ile yapım işlerinde işin sona ermesi** halleri, anılan maddede yer alan “işten çıkarma yasağı” kapsamı dışında tutulmuştur.

4447 Sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu’nda Yapılan Değişiklikler:

1- Kısa Çalışma Süresini Uzatma Yetkisi

7252 sayılı Kanunun 3. Maddesiyle 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu’nun Covid-19 kaynaklı zorlayıcı sebep gerekçesiyle yapılan **kısa çalışma** başvurularına ilişkin hükümleri düzenleyen Geçici 23. Maddesinin 3. Fıkrasında yapılan değişiklikler; anılan madde kapsamında yapılan başvuru tarihini ve/veya kısa çalışma ödeneğinin süresini sektörel olarak ayrı ayrı veya bir bütün olarak **31.12.2020 tarihine kadar uzatmaya** ve birinci fıkrada belirlenen günleri farklılaştırmaya **Cumhurbaşkanının yetkili olduğu** belirtilmiştir.

2- Sigorta Prim Desteği

7252 sayılı Kanununun 4. Maddesiyle 4447 sayılı Kanuna **geçici madde 26. madde** eklenerek, işyerlerinde kısa çalışmanın ve ücretsiz iznin sona erdirilerek tam çalışmaya başlanması halinde işverenlere sağlanacak olan ve İşsizlik Sigortası Fonu'ndan karşılanacak olan **prim desteğine** ilişkin düzenleme yapılmıştır.

a- Kapsamı ve diğer hususlar

Anılan düzenleme **1 Ağustos 2020 tarihinden itibaren yürürlüğe girecek** olup, Geçici 23 üncü madde kapsamında, **1/7/2020 tarihinden önce** kısa çalışma başvurusunda bulunmuş olan özel sektör işyerlerinde **kısa çalışma ödeneğinden yararlanan sigortalıların**; işyerindeki **kısa çalışmanın sona ermesi** ve **aynı işyerinde haftalık normal çalışma sürelerine dönmeleri** durumunda, 31/12/2020 tarihini geçmemek üzere **kısa çalışmanın sona erdiği tarihi takip eden aydan itibaren üç ay süreyle**, 5510 sayılı Kanununun 82 nci maddesi uyarınca belirlenen **prime esas kazanç alt sınırı** üzerinden hesaplanan **sigortalı ve işveren hissesi primlerinin tamamı** tutarında, her ay bu işverenlerin Sosyal Güvenlik Kurumuna ödeyecekleri tüm primlerden mahsup edilmek suretiyle **işverene prim desteği sağlanacak** ve destek tutarı Fondan karşılanacaktır.

Geçici 24 üncü madde kapsamında, **ücretsiz izne çıkarılarak 1/7/2020 tarihinden önce** başvuruda bulunarak **nakdi ücret desteğinden yararlandırılan sigortalının haftalık normal çalışma süresine dönmesi** durumunda, işveren söz konusu sigortalı için yukarıdaki düzenleme kapsamındaki destekten anılan düzenlemede belirtilen süreler ve şartlarla yararlandırılacaktır.

Ancak, yukarıda belirtilen kapsamda işverene **her bir ay için** sağlanacak **destek süresi**;

- o kısa çalışma ödeneği alanlar için sigortalının geçici 23 üncü madde kapsamında kısa çalışma ödeneği aldığı aylık ortalama gün sayısını,
- o geçici 24 üncü madde kapsamında sağlanan nakdi ücret desteğinden yararlandırılanlar için nakdi ücret desteği aldıkları aylık ortalama gün sayısını geçemeyecektir.

Cumhurbaşkanı, yukarıda yer alan üç aylık süreyi sektörel olarak ayrı ayrı veya bir bütün olarak altı aya kadar uzatmaya yetkilidir.

Bu teşvikten yararlanmakta olan işverenler, bu teşvikten yararlanan ayda aynı sigortalı için diğer sigorta primi indirimi, teşvik ve desteklerinden yararlanamayacaktır.

Bu madde kapsamında Fon tarafından işverene sağlanan, sigortalı hissesine karşılık gelen destek tutarının sigortalıya ödenmesi işverenden talep edilemeyecek olup, anılan teşvikten işveren yararlanacaktır.

Fondan bu madde kapsamında karşılanan tutarlar, gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında **gelir, gider** veya **maliyet unsuru olarak dikkate alınmayacaktır.**

b- Destekten yararlanamayacaklar

Bu madde hükümleri;

- 5335 sayılı Kanununun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamına giren kurum ve kuruluşlara (*genel bütçeye dahil daireler, katma bütçeli idareler, döner sermayeler, fonlar, belediyeler, il özel idareleri, belediyeler ve il özel idareleri tarafından kurulan birlik ve işletmeler, sosyal güvenlik kurumları, bütçeden yardım alan kuruluşlar ile özel kanunla kurulmuş diğer kamu kurum, kurul, üst kurul ve kuruluşları, kamu iktisadi teşebbüsleri ve bunların bağlı ortaklıkları ile müessese ve işletmelerinde ve sermayesinin %50'sinden fazlası kamuya ait olan diğer ortaklıklara*) ait işyerleri ile
- 2886 sayılı Kanuna, 4734 sayılı Kanuna ve uluslararası anlaşma hükümlerine istinaden yapılan alım ve yapım işleri ile 4734 sayılı Kanundan istisna olan alım ve yapım işlerine ilişkin işyerleri ve
- sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar,
- 5510 sayılı Kanunun ek 9 uncu maddesi kapsamında ev hizmetlerinde çalışan sigortalılar ve
- yurtdışında çalışan sigortalılar

hakkında uygulanmayacaktır.

c- Olumsuz tespit halinde yaptırımlar

Geçici 23 üncü madde kapsamında işyerinde uygulanan kısa çalışmadan yersiz yararlandığının tespiti veya kısa çalışma başvurusuna yönelik uygunluk tespitinin olumsuz sonuçlanması ya da geçici 24 üncü madde kapsamında nakdi ücret desteğinden yersiz yararlandığının tespiti halinde, işyeri bu kapsamda sağlanan sigorta primi desteğinden yararlanamaz veya yersiz yararlanmış sayılır. Destekten yersiz yararlandığının tespiti halinde, yararlanan destek tutarı işverenden 5510 sayılı Kanununun 89 uncu maddesinin ikinci fıkrası uyarınca **gecikme cezası** ve **gecikme zammı** ile birlikte tahsil edilecektir.

Sigorta Primi Desteğinin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından belirlenecektir.